

HET BESTE VAN DEN HAAG + SCHEVENINGEN IN 4 ROUTES



ROUTE 1 > STATIONSBUURT & CENTRUM p.18

Je bent hier in het hart van regelgevend Nederland, waar je onze politieke leiders in het wild tegen het lijf kunt lopen. Niet te missen zijn het Binnenhof met het Torentje en de Tweede Kamer, maar ook ons cultureel verleden is te bewonderen, in het Mauritshuis en Haags Historisch Museum. Hip, heerlijk en happening zijn de cafés op de Grote Markt en de restaurants langs de Avenue Culinaire.

ROUTE 2 > BUURTSCHAP 2005 & HOFKWARTIER p.38



Langs deze wandeling proef je meer dan waar ook het koninklijk verleden en heden van Nederland, met het Paleis Noordeinde, de koninklijke stallen en de Paleistuin op de route. In de voormalige huizen van ons blauwe bloed op het Lange Voorhout vind je nu Escher in het Paleis en galerie Pulchri. Shopaholics halen hun hart op langs de Denneweg en het Noordeinde.

ROUTE 3 > ZEEHELDENKWARTIER, DUINOORD & STATENKWARTIER p.58

Inspiratie nodig voor je interieur of kledingkast, op de hoogte blijven van hedendaagse kunst en fotografie, of zin in een goede, gezonde lunch? Langs deze route vind je KM21, het Fotomuseum en interieurzaken in het Statenkwartier. En de leukste lunchtentjes en winkeltjes in Duinoord en het Zeeheldenkwartier.

ROUTE 4 > SCHEVENINGEN p.78

Scheveningen is niet alleen fijn in de zomer als je lekker wilt relaxen op het strand. Ook in de winter is het goed uitwaaien aan de kust om daarna heerlijk op te warmen in een van de leuke koffietentjes. In de duinen zit het prachtige Beelden aan Zee en shoppen gaat ook prima in Scheveningen. Deze route laat je ook genieten van verse vis en cocktails in de strandtenten.





TIME TO MOMO IN DEN HAAG + SCHEVENINGEN

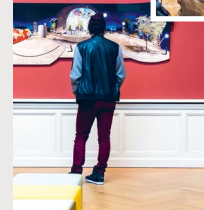
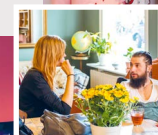
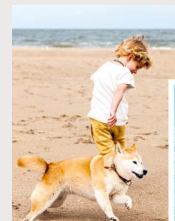
Stap je hotel uit en loop regelrecht naar de leukste wijken van de stad. Op weg naar nieuwe restaurantjes, de beste koffie en dat lokaal gebrouwen biertje. Bij time to momo delen onze lokale auteurs uit liefde voor hún stad alleen de echte highlights met je. Zo sla je de drukke dertien-in-een-dozijn-winkelstraten over en wandel je, terwijl je onderweg een bezienswaardigheid meepikt, naar de leukste adressen waar de locals zelf graag komen. Geniet van elke seconde en haal alles uit je stedentrip.

NAAR DEN HAAG + SCHEVENINGEN

Hoogste tijd om Den Haag en Scheveningen te ontdekken! Leer de stad kennen zoals Haagse Harry 'm kent, zoals koningin Máxima 'm kent en zoals de jongens van Di-rect 'm kennen. Alle facetten dus, van Haagse Markt en Chinatown tot Paleistuin, de Pier en jeneverproeverij. En of het nu om shoppen gaat, cultuur en kunst, muziek of eten, alles komt aan bod en je vindt in iedere wijk verrassende hotspots, historische gebouwen of hoogstandjes in design. Wij laten je precies zien waar je moet zijn.

time to momo laat je lekker wandelen, in je eigen tempo de stad ontdekken en de local lifestyle beleven. Zonder dat je je hoeft voor te bereiden. We leiden je met onze routes langs de favoriete restaurants, cafeetjes, musea, galleries, winkels en bezienswaardigheden: langs de plekken in onze stad waar we zelf graag komen en een leuke tijd hebben. Dus misschien kom je ons wel tegen. Geen van de adressen die we beschrijven heeft voor vermelding betaald, niet voor de tekst en niet voor de foto's. Alle teksten zijn geschreven door een onafhankelijke redactie. En dat geldt niet alleen voor de adressen in deze gids, maar ook voor de informatie in onze time to momo app en alle nieuwste tips, themaroutes, wijkinformatie, blogs en selectie van de leukste hotels op www.timetomomo.com.

Best tips ever!



LOCAL
LORRAINE
WERNSING

STAD
DEN HAAG

WERK & BEZIGHEDEN
ONLINE REDACTEUR &
INFORMATRICE

Na vele omzwervingen weet Lorraine het zeker: Den Haag is haar stad! Ze woont op tien minuten fietsen van

het strand en juist die combinatie van strand en cultuur maakt Den Haag zo uniek en bijzonder. Ze doet graag inspiratie op in een van de vele musea, shopt in het hippe Zeeheldenkwartier en sluit de dag vaak af met een drankje op het strand.



PRAKTISCH

Met de vier routes in deze gids kun je te voet en in je eigen tempo de leukste wijken van de stad ontdekken. De routes leiden je langs musea en bezienswaardigheden, maar laten je vooral ook zien waar je lekker kunt eten en drinken, shoppen, genieten en leuke dingen kunt doen. Op de overzichtskaart voor in de gids kun je zien door welke delen van de stad de routes lopen.

Elke route is duidelijk weergegeven op een gedetailleerde plattegrond aan het begin van het betreffende hoofdstuk. Ook alle adressen zijn op deze kaart terug te vinden. Aan de kleur van de bolletjes kun je zien om wat voor soort adres het gaat (zie de legenda onder aan deze pagina). Verderop in het hoofdstuk wordt elk adres steeds uitgebreid beschreven.

Zonder de genoemde adressen uitgebreid te bezoeken, duurt één route maximaal drie uur. De afstand in kilometers vind je boven de routebeschrijving.

PRIJSINDICATIE

Om je een idee te geven van de prijzen in restaurants, vind je bij hun adresgegevens steeds een prijsindicatie. Tenzij anders vermeld, is het bedrag de gemiddelde prijs van een hoofdgerecht. De entreprijzen van bezienswaardigheden zijn de reguliere tarieven, eventuele gereduceerde tarieven noemen we niet.

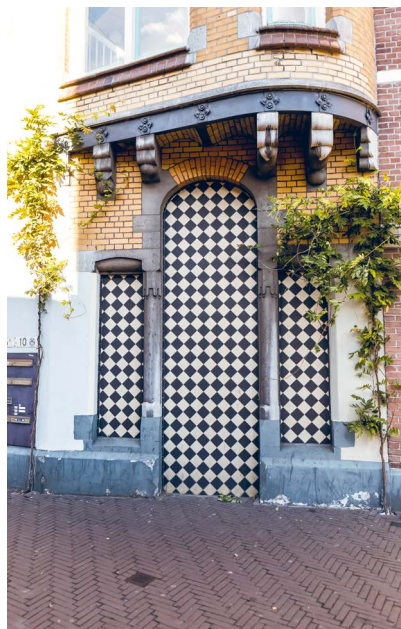
OPENINGSTIJDEN WINKELS

De meeste grote winkels in het centrum zijn de hele week geopend, ook op zondagmiddag. Op donderdag is het koopavond in Den Haag. Kleinere winkels zijn over het algemeen op zondag en maandag gesloten.

LEGENDA

<ul style="list-style-type: none"> ● >> BEZIENSWAARDIGHEDEN ● >> ETEN & DRINKEN 	<ul style="list-style-type: none"> ● >> SHOPPEN ● >> LEUK OMTE DOEN
--	---





JAARLIJKSE EVENEMENTEN

Den Haag kent flink wat evenementen. Hieronder volgt een selectie van de grotere festivals en evenementen die bijna allemaal jaarlijks terugkeren. Bekijk de websites voor actuele data en informatie.

NN CPC Loop (www.cpcloopdenhaag.nl)

De NN CPC Loop is het grootste sportevenement van Den Haag, en een enorme publiekstrekker. Het evenement, gehouden in maart, bestaat uit verschillende runs. Een populair onderdeel is de halve marathon.

THE LIFE I LIVE (www.lifeilive.nl)

Op 26 april, de avond voor Koningsdag, viert Den Haag feest. Sinds 2011 is de alom bekende Haagse KoninginneNach vervangen door het festival THE LIFE I LIVE, waar door hele binnenstad allerlei bands en DJ's optreden.

Jazz in de Gracht (www.jazzindegracht.nl)

Een driedaags muziekfestival in augustus langs en in de grachten rondom de Bierkade en de Veenkade. Een combinatie van varende bootjes met muzikanten en vaste podia en foodtrucks.

Tong Tong Fair (www.tongtongfair.nl)

Veel Indische mensen hebben zich na het koloniale tijdperk in Den Haag gevestigd. Tijdens de Tong Tong Fair zie je dat de cultuur nog altijd leeft. Deze grote Euraziatische markt is elk jaar in mei of juni. Je geniet er van dans, theater, muziek, literatuur en niet in de laatste plaats van authentiek Indisch eten.

Parkpop (www.parkpop.nl)

Dit gratis toegankelijke popfestival in het Zuiderpark is uniek in sfeer en bekend bij muzikliefhebbers tot ver buiten Den Haag. Iedereen die van pop, rock, R&B, funk, ska of gothic houdt, komt aan zijn trekken. Bekende en minder bekende artiesten treden op verschillende podia op tijdens dit festival in juni.

Festival Classique (www.festivalclassique.nl)

Tijdens dit festival in juni kun je vijf dagen lang klassieke muziek beluisteren. Vanaf verschillende sfeervolle podia, zowel binnen als buiten en verspreid over





Scheveningen, worden elke dag tientallen concerten gegeven. Van intieme recitals tot symfonieorkesten en strandopera's.

Prinsjesdag (www.prinsjesdag.nl)

Op de derde dinsdag van september rijdt de koning in zijn koets naar het Binnenhof. Hij leest in de Ridderzaal de troonrede voor met daarin de plannen van de regering voor het komende jaar. De Haagse scholen hebben die dag 'zwaaverlof' – vrij dus.

Holland Dance Festival (www.holland-dance.com)

Den Haag heeft een internationale dansbiënnale. Om het jaar zijn er in januari en februari gedurende drie weken in verschillende theaters en op diverse locaties meer dan vijftig internationale dansvoorstellingen te zien.

Crossing Border (www.crossingborder.nl)

Tijdens dit Haagse festival in november staan literatuur, muziek, beeldende kunst en film centraal. De nadruk ligt op het tonen van nieuwe ontwikkelingen en de onderlinge relaties van de disciplines. De optredens vinden onder andere plaats in de Koninklijke Schouwburg en het Nationaal Toneelgebouw.

HEB JE NOG TIPS?

We hebben deze gids zo zorgvuldig mogelijk samengesteld. Het aanbod van winkels en restaurants wisselt in Den Haag echter regelmatig. We houden de routes en adresgegevens zo veel mogelijk up-to-date en als je onze time to momo app, die bij deze gids hoort, downloadt, dan heb je altijd de meest recente informatie bij je. Ook deze gedrukte gids proberen we zo vaak mogelijk te herzien. Maar mocht je desondanks een adres niet meer kunnen vinden of heb je andere opmerkingen of tips voor deze gids, laat het ons dan weten. Mailen kan naar info@momedia.nl, maar je kunt ook een reactie achterlaten op www.timetomomo.com of op onze Facebookpagina.





VERVOER

Het centrum van Den Haag is gemakkelijk met de **trein** bereikbaar. Zowel het Centraal Station als station Hollands Spoor liggen dicht bij het centrum. Vanuit vrijwel alle grote steden gaan er rechtstreekse intercity's naar Den Haag Centraal of Den Haag Hollands Spoor.

Enmaal in Den Haag kun je gebruikmaken van de **tram** of **bus**. Veel lijnen lopen langs de grote treinstations en het centrum. Lijn 1 en 9 gaan vanaf de stations richting Scheveningen. Raadpleeg de actuele dienstregeling op www.htm.net. Zowel in de bus als tram is de OV-chipkaart geldig. Een anonieme OV-chipkaart kost 7,50 euro. Deze koop je bij de HTM-kantoren, de stations of bij de VVV. Bij de HTM en de VVV kun je ook een 1- of 3-dagenkaart kopen. Hiermee kun je onbeperkt reizen met alle bussen en trams van de HTM. In de tram of bus kun je ook de dagkaart of een 2-uurskaartje kopen. Vraag bij het HTM-loket op de stations om meer informatie of download de HTM-app. Hiermee kun je ook kaartjes kopen.

Alhoewel het OV sneller en duurzamer is, kun je Den Haag natuurlijk ook met de **auto** bereiken. Je rijdt de stad binnen via de (snel)wegen A4, A12 of A44. Via het parkeerverwijssysteem (blauwe borden met pijlen) langs de routes zie je waar de dichtstbijzijnde parkeerplaatsen zijn. Er liggen zo'n twintig parkeergarages en -terreinen aan de Haagse parkeerroutes. Kijk voor een overzicht van de parkeermogelijkheden ook op www.denhaag.nl. Parkeren in een parkeergarage is vaak voordeliger dan de auto ergens op straat zetten. Nog voordeliger zijn de *park and rides* vanwaar je met het openbaar vervoer naar het centrum reist. In de binnenstad betaal je van maandag tot en met zaterdag vanaf 9.00 tot 0.00 uur en op zondag van 13.00 tot 0.00 uur. In een aantal straten betaal je zaterdag en zondagochtend tot 2.00 uur. Bij de parkeerautomaten kun je met je bankpas of creditcard betalen. Ook handig zijn parkeerapps als Parkline, Parkmobile en Yellowbrick.





FIETSEN

Natuurlijk kun je op verschillende plekken in de stad ook **fietsen** huren. Ideaal als je de mooie Haagse parken, het Haagse Bos of de duinen wilt verkennen; je kunt namelijk prachtige tochten maken door bos, duin en langs zee helemaal naar Katwijk of Noordwijk. Of juist naar het zuiden, richting Hoek van Holland, langs oude bunkers van de Atlantikwall. Maar ook de binnenstad, of de wijken net daarbuiten verkennen is juist per fiets heel handig. Bij de NS Rijwielshops op het Centraal Station en station Hollands Spoor huur je een OV-fiets vanaf 3,85 euro per dag. Kijk op www.ov-fiets.nl voor de voorwaarden. Of huur een scooter via Felyx of Go Sharing.

In Scheveningen zit Fietsverhuur Zuid-Holland. Hier en op de Bierkade, in het centrum van Den Haag, huur je vanaf 8,50 euro hun groengele **Haagsche Stadsfiets** (www.fietsverhuurzuidholland.nl). Sportieve fietsen, zoals racefietsen en *fatbikes*, huur je bij Lola bikes & coffee (www.lolabikesandcoffee.nl).

City Cycle Tours organiseert bijzondere fietstochten, zoals de Oranje rit door Koninklijk Den Haag. Je fietst langs eeuwenoude hofjes en diverse bezienswaardigheden zoals het Binnenhof, het Vredespaleis en Paleis Noordeinde. Of een ruim twee uur durende tour door Scheveningen langs vissershuisjes, het Kurhaus, de haven en natuurlijk hoor je alle ins en outs over het heden en verleden van de kustplaats (www.citycycletours.nl).

Cycle and the City verzorgt een unieke fietstour door Den Haag op 'gouden' koninklijke fietsen. Ontdek de Haagse cultuur, geschiedenis én de hotspots van nu. Tijdens de fietstocht genieten van Haagse lekkernijen zoals een *beskuitstuijer met salluf* en een bezoek aan de oudste bakker van Den Haag maken deze typisch Haagse tour helemaal compleet. Op dit moment nog alleen voor groepen (www.cycleandthecity.nl).





TOP 10

RESTAURANTS

- 1 Geniet van de lekkerste sushi bij **De Sushimeisjes** > p. 68
- 2 Probeer een van de zes soorten kaasfondue bij **Hagedis** > p. 68
- 3 Geniet van een lunch in de verborgen tuin van **Juni** > p. 36
- 4 Ontdek de gezelligheid bij **Brouwcafé de Hofnar** > p. 94
- 5 Wees creatief met salade bij **SLA** > Kerkplein 4A
- 6 Eet stijlvol en heerlijk Japans bij **Oni** > Prinsestraat 35
- 7 Ga naar *urban bistro* **Mama Kelly's** > Saturnusstraat 100
- 8 Drink een cocktail op de *rooftop* van **Bleyenbergh** > p. 27
- 9 Eet bij **Walter Benedict**: hip, happening maar vooral lekker > p. 45
- 10 Dineer met uitzicht over Den Haag bij **The Penthouse** > Rijswijkseplein 786



De Sushimeisjes



3

WALTER
BENEDICT
IS
LOOKING HOT
SEE FOR
YOURSELF



9

TOP 10

ZONDAG

- 1 Ga picknicken in de **Paleistuin** > p. 57
- 2 Huur een roeibootje bij **De Waterkant** > p. 101
- 3 Leer surfen bij **The Shore** > p. 94
- 4 Yoga bij **Balansz** in 't Zeeheldenkwartier > Veenkade 22
- 5 Bekijk Den Haag vanaf het water met **The Hague Boat** > p. 77
- 6 Neem een high tea bij **Lapsang** > p. 49
- 7 Laat je meevoeren met de films van het **Omniversum** > p. 76
- 8 Proef jenever en kruidenbitters bij **Van Kleef** > p. 36
- 9 Waai uit op de **boulevard van Scheveningen** > p. 79
- 10 Bewonder, verbaas, leer en test in het **Museon** > Stadhouderslaan 37



7



Don't miss this!





TOP 10 KUNST, CULTUUR EN MUZIEK

- 1 Beleef dans, muziek en theater in **Korzo** > Prinsestraat 42
- 2 Bewonder moderne kunst bij museum **Voorlinden** > p. 98
- 3 Mis zeker het **Kunstmuseum Den Haag** niet! > p. 62
- 4 Combineer **KM21** en het **Fotomuseum** in één bezoek > p. 62
- 5 Ontdek een nieuwe Haagse band in café **De Paap** > Papestraat 32
- 6 Kijk mooie, onafhankelijke films in **Filmhuis Den Haag** > p. 37
- 7 Bewonder Haags talent tijdens de **Haagse Popweek**
- 8 Maak in **'t Paard** beroemde en beruchte optredens mee > Prinsegracht 12
- 9 Zie wereldartiesten tijdens het gratis festival **Parkpop** > p. 7
- 10 Maak festivals en voorstellingen mee in **Theater aan het Spui** > Spui 187



ROUTEBESCHRIJVING 1 (ca. 8 km)

Start bij het Centraal Station. Ga de Herengracht op voor reisboeken ① en broodspecialiteiten ②, links vind je een hippe plantenwinkel ③. Loop via de Korte Poten langs een echte konditorei ④ naar het Plein. In het eerste steegje links zit een kledingzaak ⑤. Houd op het Plein rechts aan en ga de Lange Houtstraat in ⑥. Ga aan het einde twee keer links voor musea ⑦ ⑧. Bezoek het Binnenhof ⑨. Loop terug naar het Plein, ga rechtsaf op de Lange Poten en ga aan het einde rechtsaf voor de boerenmarkt ⑩. Loop richting de Hofvijver, met links de Gevangenpoort ⑪. Loop een stukje terug en ga rechts over het Buitenhof voor lekkere koffie ⑫. Loop naar de ingang van De Passage ⑬. Loop door De Passage, ga links voor een leuk lunchadres ⑭, of steek door naar De Nieuwe Passage. Loop terug en ga linksaf naar de Achterom richting de Haagsche Bluf. Op dit pleintje ga je rechtsaf, de passage in. Aan het einde ga je linksaf. Loop langs het oude stadhuis en stil je dorst en honger ⑮ ⑯ bij de Grote Kerk. Ga links de Schoolstraat in voor een conceptstore ⑰ of kleding ⑱. Iets verder, op de Grote Markt, heb je vijf leuke kroegen ⑲ en een *rooftopbar* ⑳. Terug richting de Grote Kerk zit aan je linkerhand het Nutshuis ㉑. Steek de Torenstraat over naar het Westeinde voor vintage meubels ㉒. Loop terug en ga rechts in de Assendelftstraat. Hier vind je een hofje ㉓. Ga rechtsaf de Prinsegracht op, steek over bij de eerste stoplichten en loop de Brouwersgracht op. Reserveer alvast een (rijst)tafel ㉔. Rechts op het Buitenom zit een goed adres voor je missende serviesdelen ㉕. Ga linksaf het Hoge Zand op tot aan de Lange Beestenmarkt. Daar zit links nog een leuke shop ㉖ en kun je rechts jenever proeven ㉗. Ga rechtdoor op de Herderinnestraat en bij de Paviljoensgracht rechts. Loop naar de Dunne Bierkade en ga linksaf. Hier kun je lekker borrelen of eten ㉘. Ga bij de Wagenstraat rechts de brug over voor broodjes ㉙ en loop een stuk verder richting station Hollands Spoor voor een smoothie ㉚ en een *killer view* over Den Haag ㉛. Loop via de Stationsweg terug naar Chinatown ㉜. Ga rechts de Gedempte Gracht op. Rechts op het Rabbijn Maarsenplein zit een Vietnamees ㉝. Loop terug, steek de Gedempte Gracht over en ga rechtsaf op de Grote Marktstraat voor ondergrondse cultuur ㉞. Loop verder naar het Spui en ga links voor literatuur ㉟. Loop terug langs het Stadhuis ㊱ en eindig bij het Filmhuis ㊲.

ROUTE 1

STATIONSBUURT & CENTRUM

OVER DE ROUTE

Het Binnenhof met het Torentje en de Tweede Kamer kun je bijna niet missen. Je bent in het politieke hart van het land, en politici kun je er bijna dagelijks spotten. Hier bevinden zich ook enkele interessante musea, waaronder het beroemde Mauritshuis en de Gevangenpoort. Na het zien van alle bezienswaardigheden kun je prima ontspannen in een van de vele cafés op het Plein of Grote Markt.

DE WIJKEN

Vroeger werd dit deel van de stad ingedeeld in 'zand en veen'. Een sociaal-economische verdeling van rijk (wanneer je huis op het zand stond) en arm (als je op het veen woonde). Tegenwoordig is de scheidslijn nauwelijks merkbaar, hoewel je **Binnenhof**, **Buitenhof**, het **Oude Stadhuis** en de **Grote Kerk** op het vroegere zandgedeelte vindt.

Levendig en gezellig is het Haagse **Chinatown** met zijn toko's, Aziatische supermarkten en restaurants. Mis het vooral niet tijdens Chinees Nieuwjaar of het Maanfeest; beide worden uitbundig gevierd.

Het deel tussen Chinatown en station Hollands Spoor wordt steeds leuker: je vindt er multiculturele winkels en eettentjes, goed gemixt met hippe design- en lunchzaken.

Hier zit ook de **Avenue Culinaire**, langs de **Bierkade**, met heerlijke restaurants en – hoe kan het anders met zo'n naam – het biercafé De Paas. Op en rondom het **Rabbijn Maarsenplein** en het **Huygenspark**, waar je een tiental jaar terug liever niet wilde komen, vind je nu leuke eettaakjes en kleine winkels.

Het nieuwe centrum wordt ook wel spottend 'het nieuwe hart van 5 miljard' genoemd. Hier staat een flink aantal architectonische hoogstandjes bij elkaar, waaronder het witte **Stadhuis**, **Amare**, het **Theater aan het Spui**, de **Zürichtoren** (vanwege de vorm ook wel 'citruspers' genoemd) en indrukwekkende kantoorpanden van ministeries, zoals 'de vulpen' van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap.

WEINIG TIJD? DIT ZIJN DE HOOGTEPUNTEN:
**MAURITSHUIS + DE OUDE EN NIEUWE PASSAGE +
HAAGSE TOREN + CHINATOWN + BLEYENBERG**



STATIONSBUURT & CENTRUM

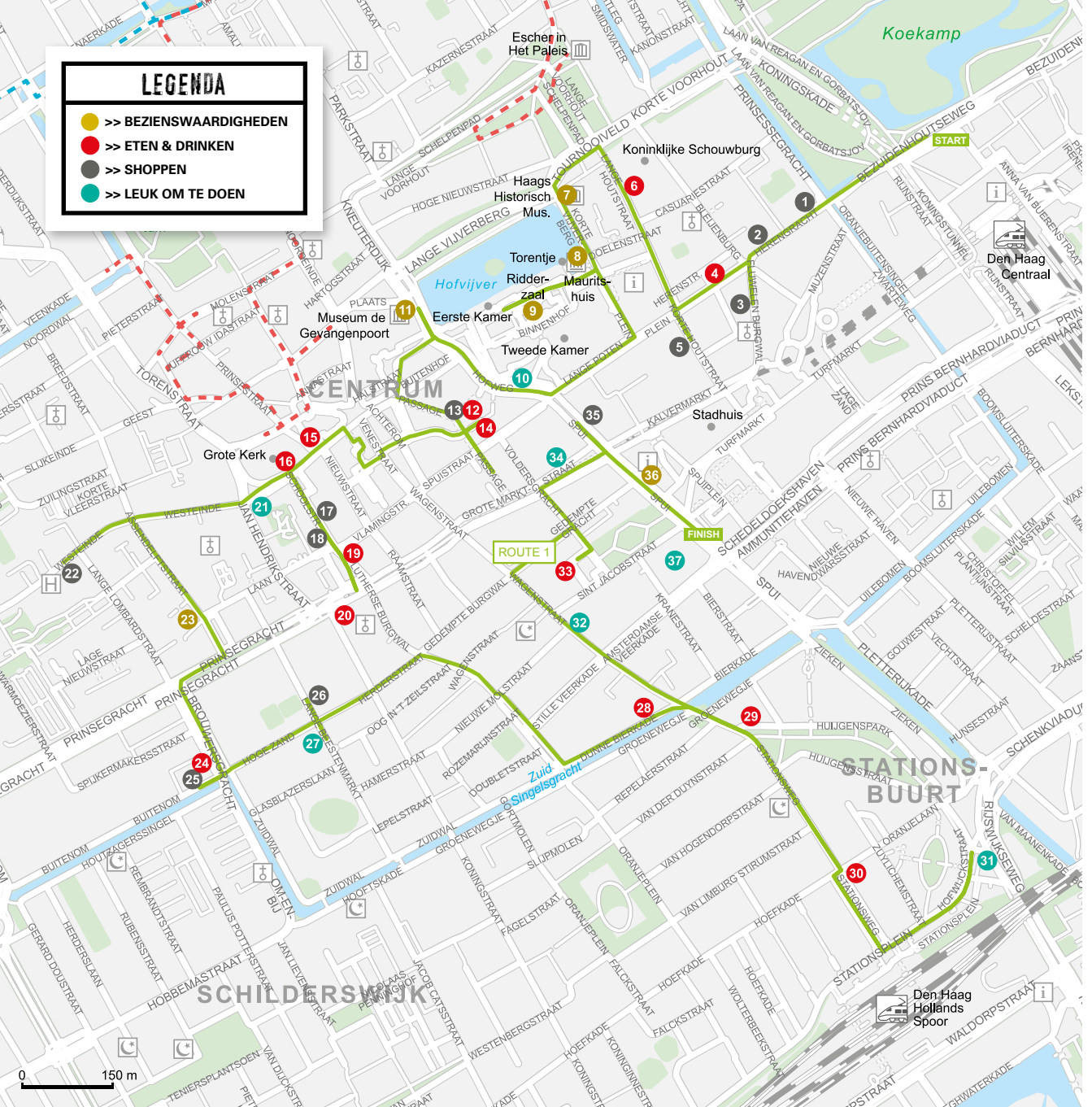
- 1 Stanley & Livingstone
- 2 Lekker Brood
- 3 Filya Indoor Garden
- 4 Wiener Konditorei
- 5 The Outside
- 6 Schlemmer
- 7 Haags Historisch Museum
- 8 Mauritshuis
- 9 Binnenhof & de Tweede Kamer
- 10 Biologische boerenmarkt
- 11 Gevangenpoort / De Plaats
- 12 Hometown Coffee
- 13 De Passage / De Nieuwe Passage
- 14 't Achterommetje
- 15 Beergarden
- 16 Zebedeus
- 17 Collectiv.
- 18 Funkie House
- 19 Vavoom
- 20 Bleyenbergh
- 21 Nutshuis / Juni
- 22 Kikke Spulle
- 23 't Hooftshofje
- 24 Soeboer
- 25 Wempe & Wempe
- 26 Cédante
- 27 Van Kleef
- 28 Basaal
- 29 De Overkant
- 30 Club Vers
- 31 Haagse Toren
- 32 Chinatown
- 33 Little V
- 34 De Affiche Galerij
- 35 Van Stockum
- 36 Stadhuis
- 37 Filmhuis Den Haag



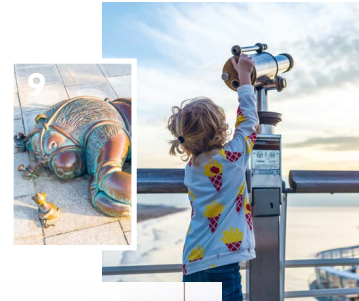
LEGENDA

- >> BEZIENSWAARDIGHEDEN
- >> ETEN & DRINKEN
- >> SHOPPEN
- >> LEUK OM TE DOEN

TOP 10 STRAND



- 1 Ga naar de leukste strandtent voor jonge gezinnen: **Zuid** > p. 101
- 2 Blijf hangen en een hapje eten bij strandtent **De Staat** > p. 101
- 3 Geniet van een cocktail bij **The Fat Mermaid** > p. 88
- 4 Vergeet dat je zo dicht bij de stad zit bij **De Zandmotor** > p. 101
- 5 Shop *surf gear* bij **Noordzee Boardstore** > p. 90
- 6 Draai je ronde in het reuzenrad op de **Pier** van Scheveningen > p. 97
- 7 Eet een verse haring in de haven bij het **Haringhuisje** > Vissershavenweg 66
- 8 Laad lekker op bij **Buiten** aan het Zwarte Pad > p. 89
- 9 Bewonder prachtige sculpturen in **Museum Beelden aan Zee** > p. 82
- 10 Knallen tijdens **Het Vuurwerkfestival** > Boulevard Scheveningen





BEZIENSWAARDIGHEDEN

⑦ Voor een goed beeld van Den Haag en haar geschiedenis ga je naar het **Haags Historisch Museum**. Hier vind je niet alleen schilderijen, maar ook voorwerpen; van beeldjes en meubels tot een draagkoets. Een van de topstukken is het vijf meter brede *Stadsgezicht op Den Haag* van Jan van Goyen (1651).

korte vijverberg 7, www.haagshistorischmuseum.nl, telefoon 0703646940, open di-vr 10.00-17.00, za-zo 12.00-17.00, entree € 12, tram 1, 15 centrum, bus 22, 24 kneuterdijk

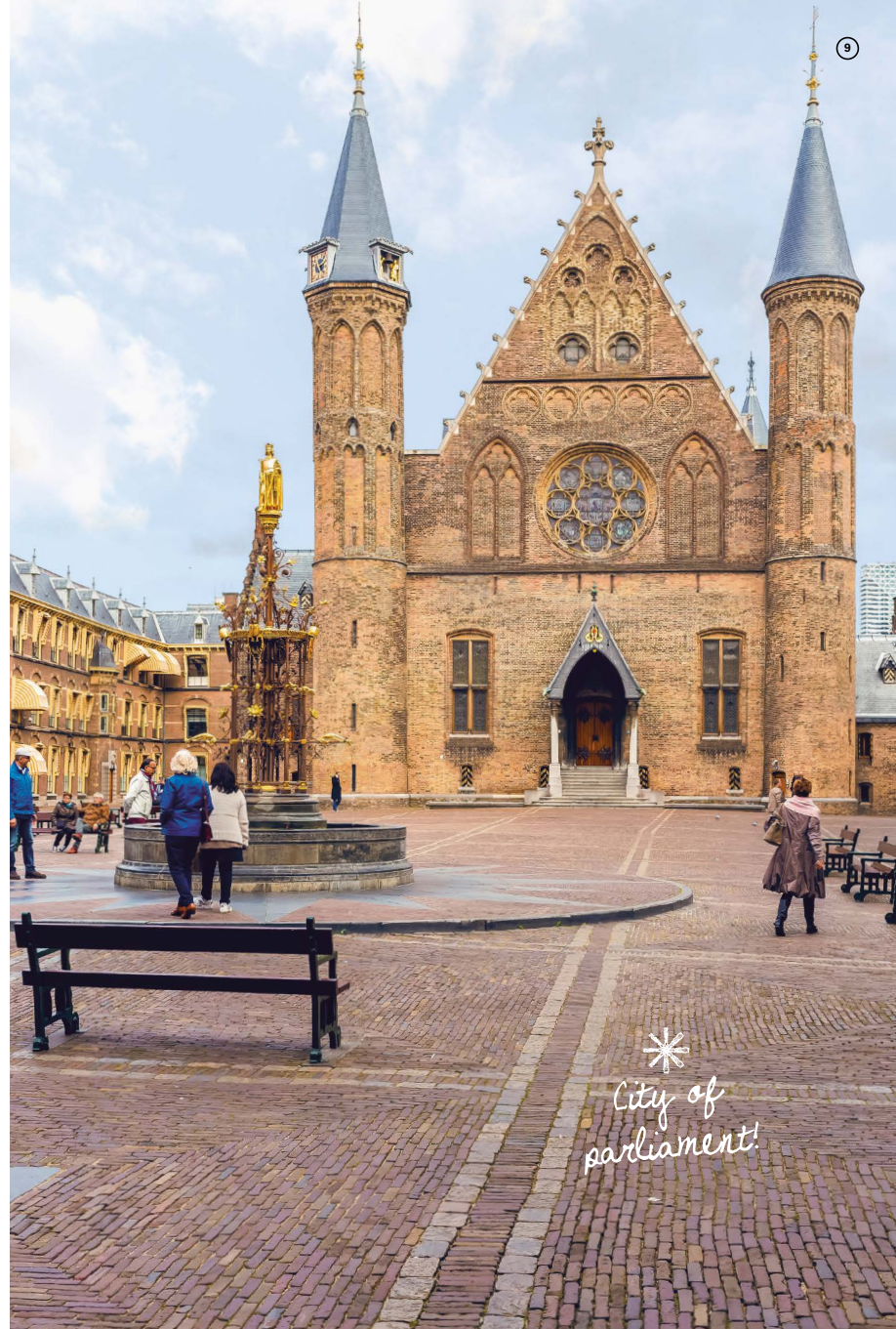
⑧ Het monumentale **Mauritshuis** aan de Hofvijver was ooit het stadspaleis van Johan Maurits van Nassau. Het biedt inmiddels al bijna tweehonderd jaar onderdak aan een uitgebreide kunstcollectie. Wereldberoemde werken zoals *Het meisje met de parel* van Vermeer, *De anatomische les van Dr. Nicolaes Tulp* van Rembrandt en *Het puttertje* van Fabritius behoren tot de vaste collectie. Daarnaast zijn er wisselende tentoonstellingen.

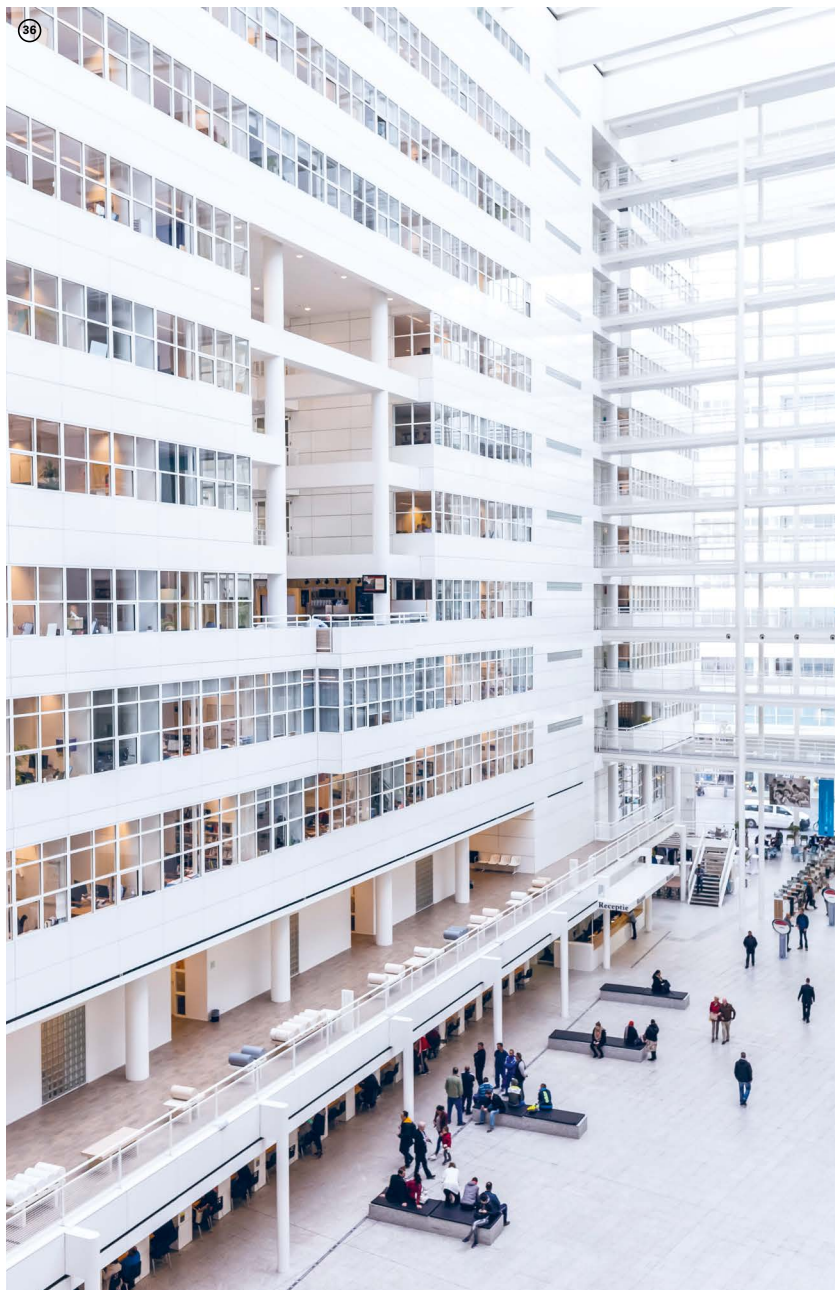
plein 29, www.mauritshuis.nl, telefoon 0703023456, open ma 13.00-18.00, di-zo 10.00-18.00, entree € 15,50, tram 1, 15 centrum, bus 22, 24 kneuterdijk

⑨ Eigenlijk ben je pas echt in Den Haag geweest na een bezoek aan het **Binnenhof & de Tweede Kamer**. Vergaderingen in de Tweede Kamer zijn meestal openbaar, maar zonder geldig identiteitsbewijs kom je niet binnen. Bij het bezoekerscentrum kun je je inschrijven voor een rondleiding op het Binnenhof, waarbij onder andere een film wordt vertoond over de geschiedenis van het Binnenhof en je de Ridderzaal en de Eerste of Tweede Kamer te zien krijgt. Of ga zelf op pad en reserveer de audiotour van Ferry Mingelen!

bezoekerscentrum prodemos: hofweg 1-h, www.prodemos.nl, telefoon 0707570200, entree film & bezoek ridderzaal & 1e of 2e kamer € 9,50, audiotour € 5,50, tram 1, 15, bus 22, 24 centrum

⑩ Ooit was de **Gevangendoor** een toegangspoort van het Binnenhof. Van 1420 tot begin 19e eeuw deed de poort dienst als gevangenis. Het museum, waar de cellen en straf- en martelwerktuigen te zien zijn, biedt een boeiende inkijk in straffen en het gevangenisleven in ons verre verleden. Achter de poort, op **de Plaats**, was het Groene Zoodje, het grasveld met het schavot. Sinds





1916 staat daar een standbeeld van Johan de Witt, wijzend naar de grond, de plek waar hij met zijn broer in 1672 is vermoord.

buitenhof 33, www.gevangenpoort.nl, telefoon 0703460861, open di-vr 10.00-17.00, za-zo 12.00-17.00, rondleiding elk uur vanaf 10.45, entree € 15, tram 1, bus 22, 24 kneuterdijk

②⑨ **'t Hooftshofje**, uit 1756, is een van de mooiste Haagse hofjes. Het is in opdracht van de vermogende juffrouw Angenus Hooft gebouwd voor bejaarde 'vrijsters en weduwen'. Tot op heden mogen hier enkel vrouwen wonen, al zijn ze niet meer allen bejaard. Het hofje is helaas niet meer vrij toegankelijk, maar wel onder leiding van gidsen van 't Gilde.

assendelftstraat 89, www.hooftshofje.nl, telefoon 0703801635, prijs rondleiding € 5, tram 2, 3, 4, 6, bus 25 grote markt

③⑥ Het Haagse **Stadhuis** is een groot wit blok, een ontwerp van de Amerikaanse architect Richard Meier. Het wordt dan ook wel het 'IJspaleis' genoemd. Je kunt het mooi vinden of niet, maar indrukwekkend is het zeker. Vooral het overdekte binnenplein is bijzonder door de enorme hoogte en lichtinval. In het Atrium worden culturele evenementen en tentoonstellingen georganiseerd.

spui 70, www.denhaag.nl, telefoon 0703532000, open ma-wo & vr 7.00-19.00, do 7.00-21.30, za 9.30-17.00, tram 2, 3, 4, 6 spui

ETEN & DRINKEN

④ De **Wiener Konditorei** bestaat al sinds 1934 en noch het interieur, noch het overheerlijke Weense gebak zijn wezenlijk veranderd. Het is nog altijd in handen van dezelfde Weense familie; inmiddels bestiert de kleinzoon het koffiehuis. Menig Hagenaar, jong en oud, wandelt hier graag naar binnen voor een wienermelange met een stuk tulband.

korte poten 24, www.wienerkonditorei.nl, telefoon 0703600549, open ma 9.00-17.00, di-vr 8.00-18.00, za 9.00-18.00, zo 10.00-18.00, prijs apfelstrudel € 4,20, tram 9, 15, 16 kalvermarkt



⑥ Café-restaurant **Schlemmer** is een begrip onder Hagenaren, zeker onder kunstenaars, schrijvers en kunstliefhebbers. De volop begroeide tuin met de Franse tafeltjes is in de zomer ideaal voor een lunch of diner in de buitenlucht. Maar het café is zeker zo gezellig om te borrelen.

lange houtstraat 17, www.schlemmer.nl, telefoon 0703609000, open dagelijks 11.00-1.00, prijs schlemmersalade € 10,25, tram 9 malieveld, bus 22, 24 kneuterdijk

⑫ Een hip industrieel interieur, met aandacht gemaakte (slow) koffie, leuke bediening en 'gezonde' taartjes. Klinkt als een droom? Bij **Hometown Coffee** is het werkelijkheid. Dit hippe tentje is een fijne plek om midden in het centrum, vlak bij het politieke hart van Nederland, even op adem te komen en te genieten van een koffietje. Begin je dag met een *overnight oats* ontbijt of sluit hem juist af met een glaasje prosecco of een fancy cocktail op het terras.

buitenhof 4, hometowncoffee.nl, telefoon 0703920870, open dagelijks 8.30-17.30, prijs ontbijt € 8,20, tram 16 gravenstraat

⑭ Een bekende onder Hagenaren: **'t Achterommetje**. Geliefd om hun dagelijks versgebakken appelkruimeltaart en goede sfeer. Maar het is ook de perfecte plek voor een goede kop Illy-koffie of een niet zuinig belegd broodje, soep of salade. Het zaakje ligt goed verstopt in het winkelhart van de stad. Toch kan het vooral in het weekend behoorlijk druk zijn, dus voor een gegarandeerd plekje voor de lunch kun je het beste even bellen.

achterom 71, www.achterommetje.nl, telefoon 0703645876, open ma-wo 10.00-17.00, do-za 10.00-18.00, zo 11.00-18.00, prijs broodje € 6,75, tram 1, 16, bus 22, 24 centrum

⑮ Bij de **Beergarden** wordt niet alleen bier maar ook, zoals ze het zelf noemen, *sophisticated junkfood* geserveerd. Dat betekent hamburgers, frietjes en hotdogs, maar dan door een goede kok liefdevol bereid met veelal biologische producten. Ook de vegetarische burger ontbreekt niet, gemaakt met 'vlees' van de Vegetarische Slager. Het is gelegen onder de gewelven van het oude stadhuis van Den Haag en ingericht met industriële details, waardoor de sfeer stoer aandoet. En dat past perfect bij het menu en de speciaalbieren.

kerklein, www.beergarden.nu, telefoon 0703260937, open dagelijks 8.00-1.00, prijs classic hamburger € 16, tram 16 gravenstraat, tram 2, 3, 4, 6 grote markt



⑯ Restaurant **Zebedeus** zit op een mooie locatie, aan de zijkant van de Grote Kerk. Het is niet alleen de plek die noemenswaardig is, ook de kaart is goed. Er wordt veel gewerkt met producten van het seizoen, en naast vlees en vis staan er vegetarische gerechten op de kaart waar je ook als niet-vegetariër blij van wordt. Probeer bijvoorbeeld de artisjokkenravioli! En voor de lekkere koffie met zelfgebakken cake of taart wil je hier ook naartoe.

rond de grote kerk 8, www.zebedeus.nl, telefoon 0703468393, open dagelijks 11.00-21.30, prijs € 21,50, tram 16 gravenstraat, 2, 3, 4, 6 grote markt

⑰ Op de Grote Markt zitten de leukste kroegen van Den Haag geconcentreerd. **Vavoom** is een toffe cocktailbar in Tiki-stijl: zoets als surfer *meets* rockabilly *meets* Lolita. En pas op, de cocktails drinken weg als limonade.

grote markt 29, www.vavoomtikiroom.nl, telefoon 0703467506, open ma-wo & zo 13.00-1.00, do-za 13.00-1.30, prijs cocktail € 11, tram 2, 3, 4, 6 grote markt

⑱ **Bleyenbergh** is een restaurant met een hippe urban vibe door het industriële interieur, de roze muren en het vele groen. Voeger zat hier de Kwantum, waar